

Virtuális kapcsolatok, valós problémák:

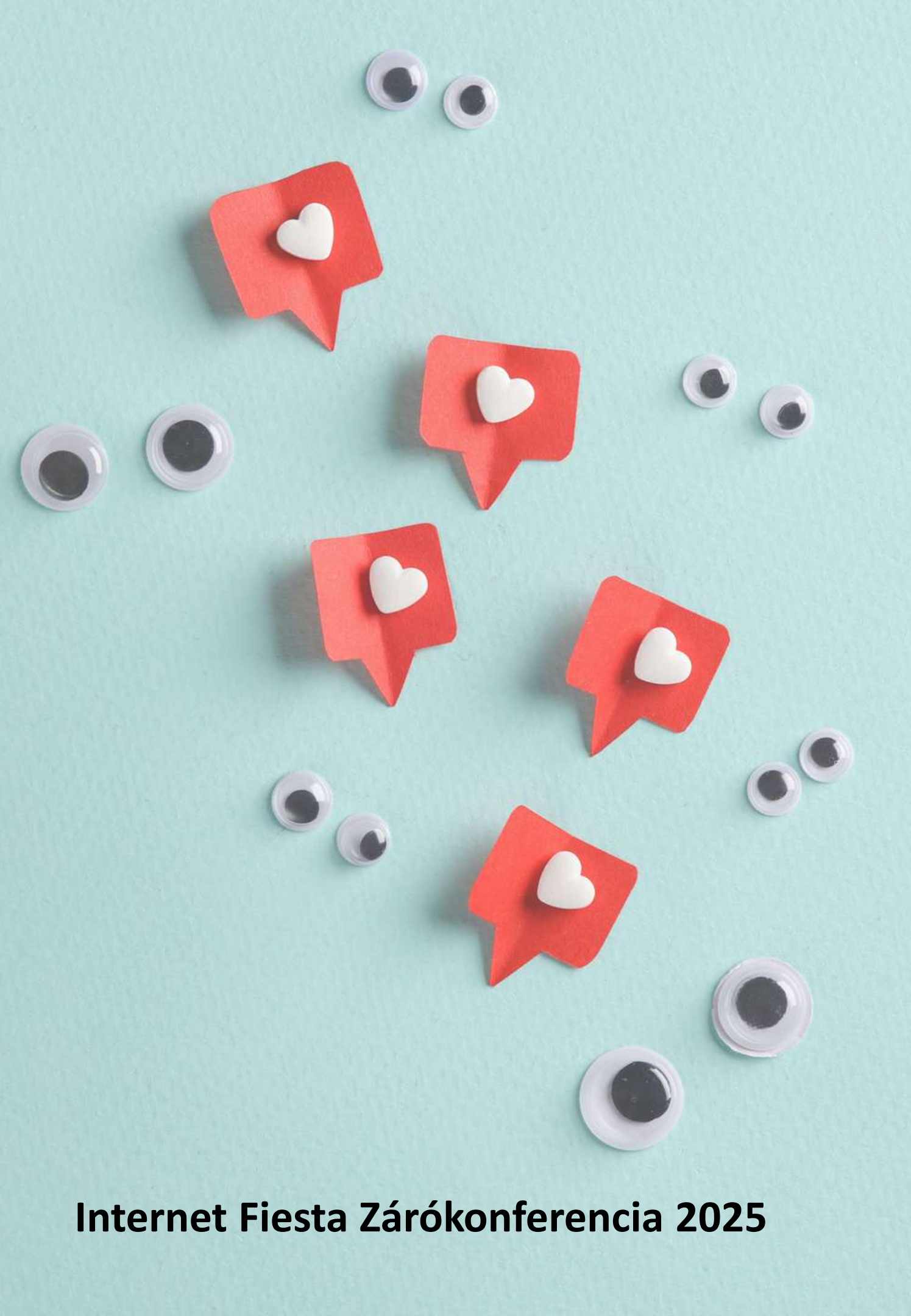
Mi jellemzi a kamaszok közösségimédia-használati szokásait?

Fóris Alexandra

Pszichológus, gyermekvédelmi elemző

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, Gyermekvédelmi Főosztály

Elérhetőség: gyermekvedelmifoosztaly@nmhh.hu

Internet Fiesta Zárókonferencia 2025

Internethasználati szokások

Magyarország: a lakosság több, mint 90 %-a rendelkezik interneteléréssel.

- A 16–74 éves korosztály 88%-a használta napi rendszerességgel az internetet, amivel Magyarország az EU-ban a tizedik helyet foglalta el.
- Az internethasználók 91%-a internetezik okostelefonon, hordozható számítógépen 54%-uk, asztali PC-n 43%. Az okostévét 30% használja internetezésre, tabletet pedig 21%.

Internethasználati szokások

NMHH (2024): Átlagosan 4,2 órát töltünk internetezéssel naponta

- Közösségi oldalak használata (69 %)
- Üzenetváltás (53 %)
- Online TV/filmnézés (52 %)
- Online zene- és rádióhallgatás (44 %)

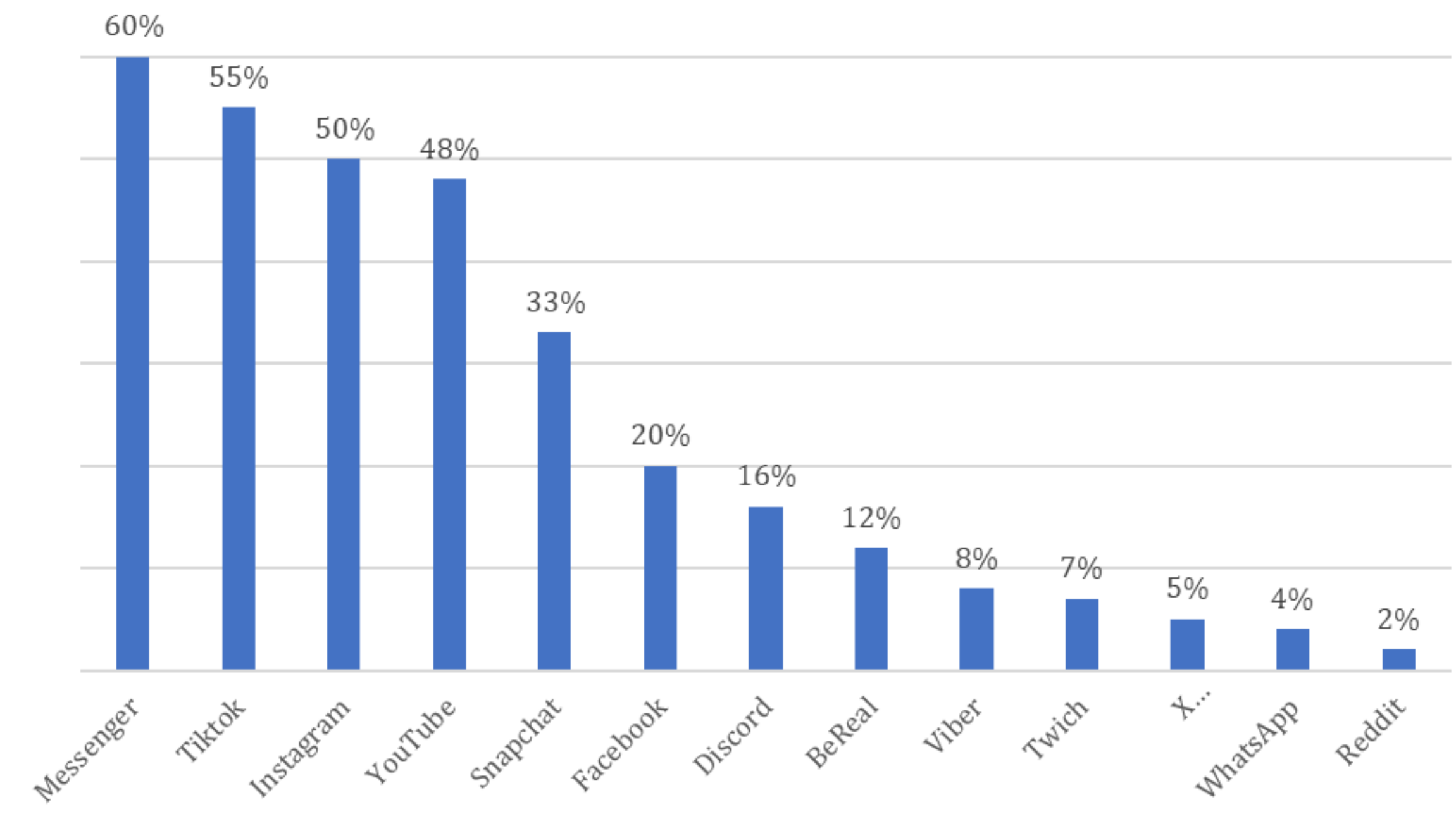
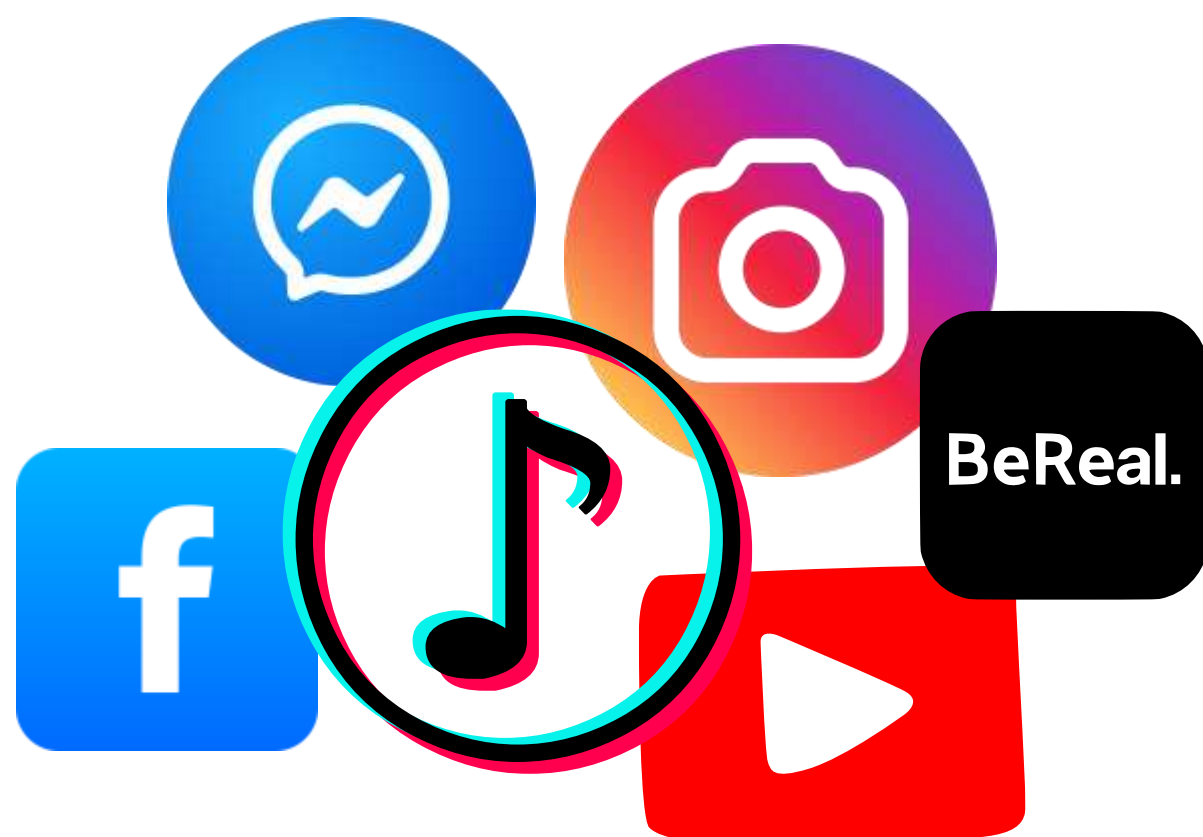
Az online eltöltött idő az életkorral változik; a **Z-generáció tagjai átlagosan 5 órát** töltenek egy átlagos napon netezéssel, míg a **boomerek és a silent generáció tagjai csak 3,7 órát**, de a legnagyobb a növekedés ebben a csoportban tapasztalható.

NMHH (2022): **10-15 évesek** egy átlagos hétköznapon közel **2 órát**, hétvégénként majdnem 3 órát töltenek a világhálón.
Adolescent Brain Cognitive Development (2022): **9-10 éves gyerekek átlagosan 4 órát töltenek a képernyő előtt.**

Saját okoseszköz: 10 éves kor körül

Népszerű közösségi média platformok 16 év alatt

Online

13-16 évesek által legtöbbször használt appok

Az online jelenlét előnyei

egyszerűség
ismerkedés nyelvtanulás
sokoldalú gyorsaság tanulás
kikapcsolódás
kapcsolattartás
információszerezés
új barátok megismerése
élmények megosztása
vicces ismeretterjesztés hírnév
példaképek inspiráció

Az online jelenlét kockázatai

Túlzott képernyőhasználat testi egészségre gyakorolt hatásai:

- Mozgásszegény életmód miatti súlyproblémák
- Elhízás
- Mozgásszervi és izületi problémák
- Szemészeti megbetegedések

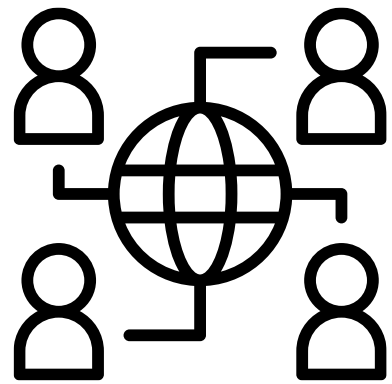
Mentális egészségre gyakorolt hatások:

- alváshiány,
- alvászavar,
- depresszió,
- szorongás, hangulati – és figyelemzavarok,
- koncentrációs nehézségek,
- döntéshozatali problémák,
- halogatás,
- társas kapcsolatok romlása

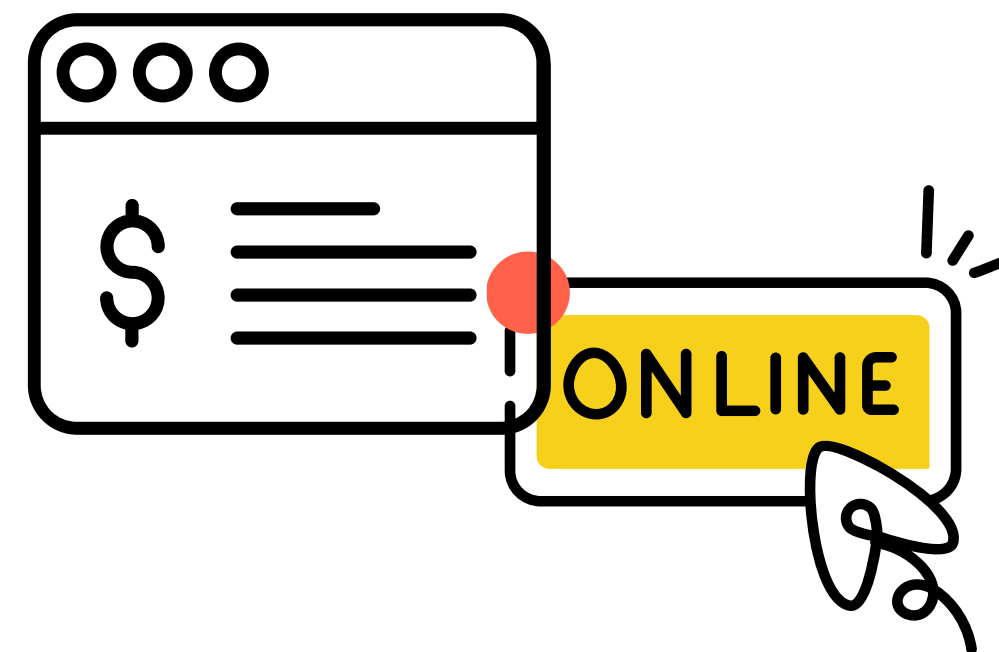
The background features a close-up of a hand holding a smartphone. Overlaid on this are several semi-transparent icons: a location pin, a group of three people, a house, a shopping cart, a calculator, and a clock showing '24h'. A network of white lines connects various circular nodes across the scene.

Online veszélyekből-offline ártalmak:

Kockázatok és mellékhatások a közösségi médiában

- Egyes ártalmak szembetűnőbbek: cyberbullying, fióklopás, átverés
- Vannak, amik később derülnek ki: grooming, adattal való visszaélés, álhírek
- Más ártalmak akár teljesen rejtve maradnak: idealizált képi világ

Cyberbullying

Mi a cyberbullying?

- Csoportok vagy egy személy által infokommunikációs eszközök segítségével
- egyszeri alkalommal, ismétlődően, vagy hosszú időn keresztül elkövetett
- **agresszív cselekmény,**
- amellyel szemben az áldozat nem képes könnyen megvédeni magát.

WHO (2024): 11-15 évesek körében 15 % a
CB előfordulási aránya

NMHH pilot (2024): MO-n
26 % körül alakul a prevalencia

A cyberbullying befolyásolhatja a mentális egészséget és
döntéshozatali képességeit:
hosszú távon csökkenhet az érzelmek szabályozásának
képessége, ami növeli a szorongás és depresszió kockázatát.

Többet olvasnál
a témában?
Lapozd át
kiadványunkat!

<https://gyerekaneten.hu/kiadvany/Cyberbullying>

Grooming

- A **grooming** egy pszichológiai manipulációs folyamat, amelynek során egy felnőtt (elkövető) fokozatosan épít ki bizalmi kapcsolatot egy gyermekkel vagy fiatalkorúval annak érdekében, hogy szexuálisan kihasználja vagy zaklassa őt.
- A grooming folyamata:

UNICEF: A világon minden harmadik gyerek tapasztalt már online megfélemlítést vagy manipulációt.

Kapcsolatfelvétel - bizalom kiépítése – elkülönítés – normalizálás - manipuláció és fenyegetés

A gyerekek 56 %-a nem korlátozza, hogy ki jelölheti be őket, míg 9,4 %-uk gondolkodás nélkül visszajelöli az ismeretleneket is a közösségi oldalakon.

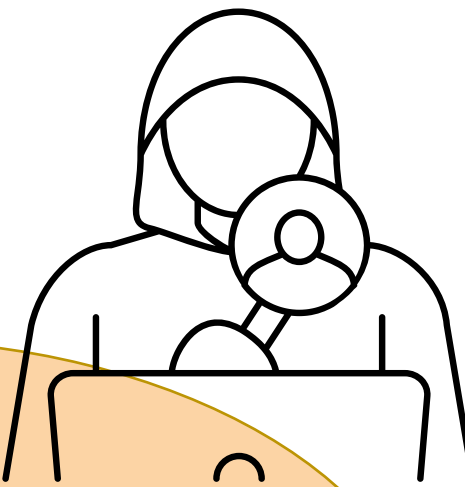

Adatokkal való visszaélés

Leggyakoribb formái:

Adathalászat (phishing): Hamis e-mailek, weboldalak vagy üzenetek segítségével próbálnak személyes adatokat, például jelszavakat és banki adatokat megszerezni.

Személyazonosság-lopás: Valaki más nevében banki tranzakciókat hajtanak végre, szerződéseket kötnek vagy közösségi médiás profilokat hoznak létre.

USA, 2022: a szülők 14 %-a tapasztalta, hogy gyermeke személyazonosság-lopás áldozata lett

Álhírek

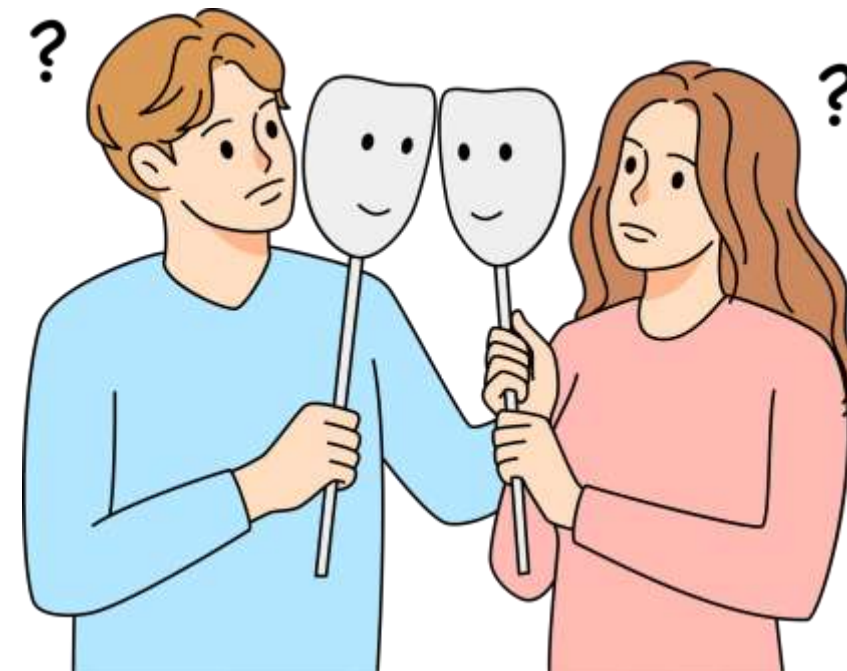
Szándékosan félrevezető vagy hamis információk, amelyeket általában a közösségi médián, hírportálokon vagy egyéb online csatornákon terjesztenek.

Céljuk lehet **manipuláció**, **politikai befolyásolás**, **pánikkeltés**, vagy akár **pénzügyi haszonszerzés**.

- **Kihívások a mesterséges intelligencia korában**

Reuters (2022): A felnőttek 59 %-a nem tudja biztosan megkülönböztetni az álhíreket a valódi hírektől.

Online kihívások

Veszélytelen (társadalmi, szolidaritási) vs. **Veszélyes** kihívások

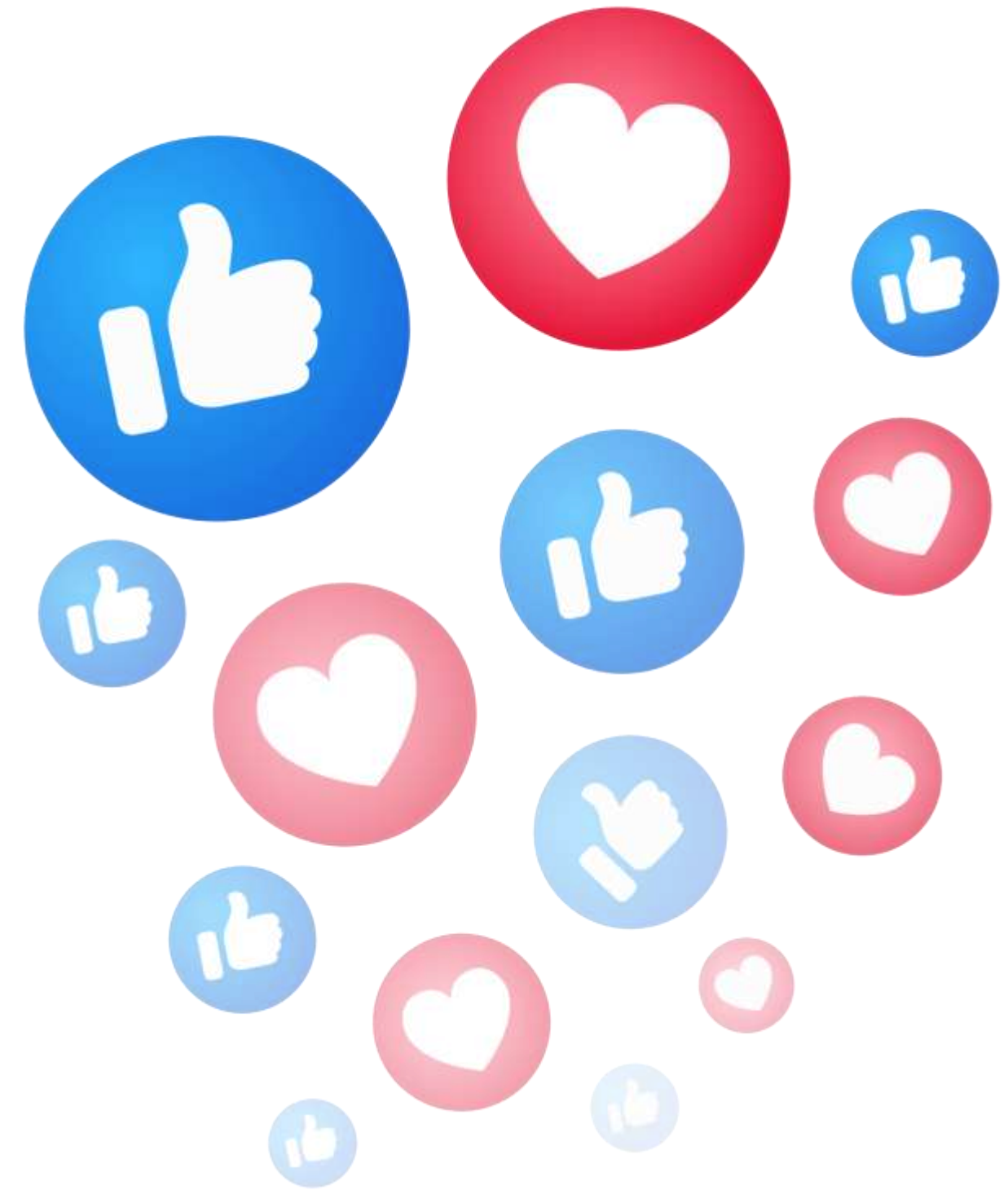

Mi a helyzet Magyarországon?

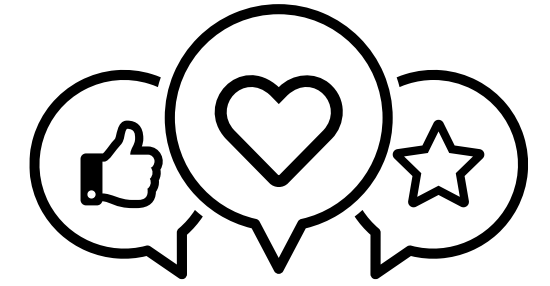
- A gyermekek 72%-a hallott már az online kihívásokról
- Fókuszban a YouTube (65%) és TikTok (64%)
- Veszélyes online kihívásban a kutatásban megkérdezett gyermekek mindössze 5%-a vett részt

A valóság illúziója és az illúzió
valósága:

Idealizál a közösségi média?

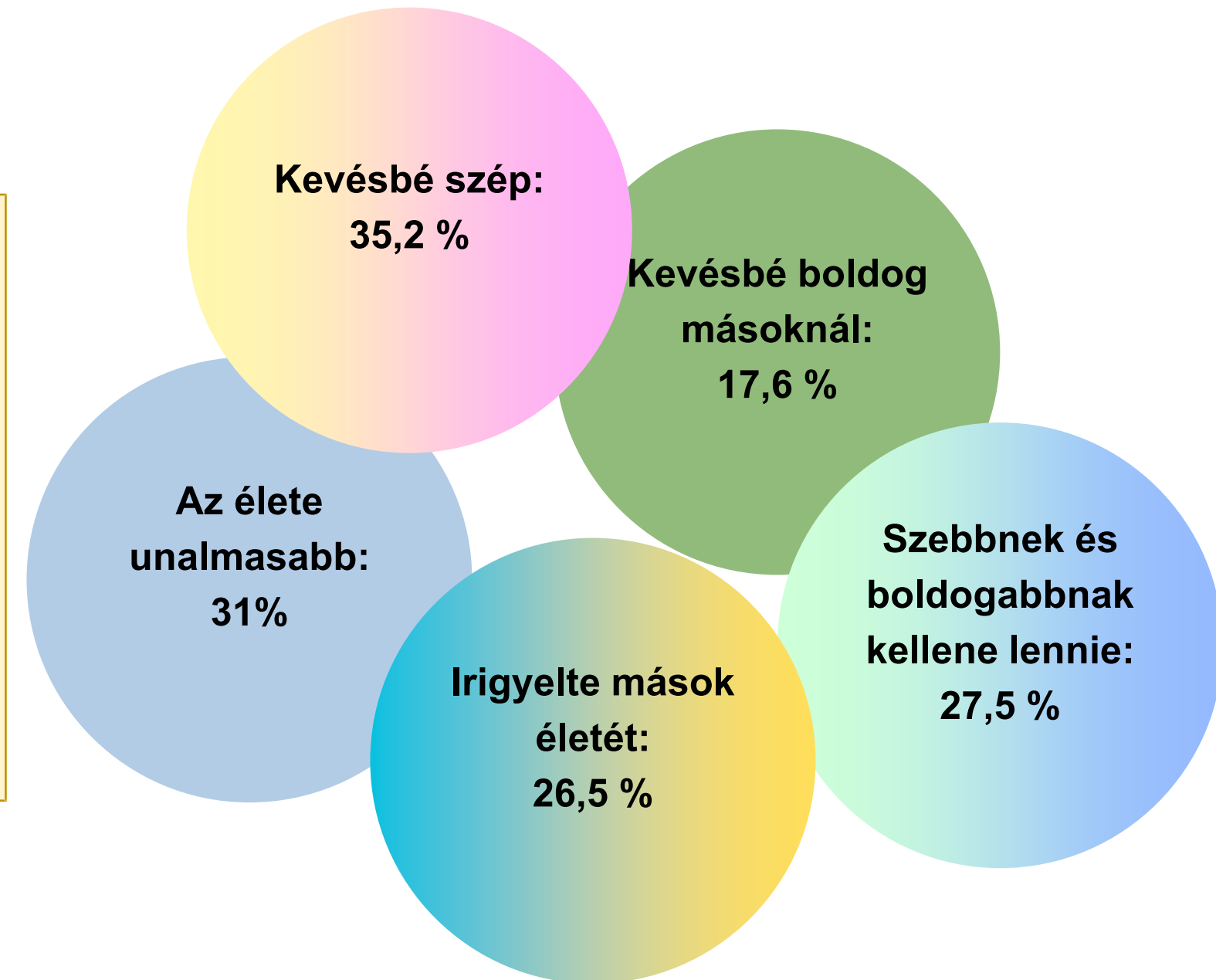

A közösségi média idealizáló hatása

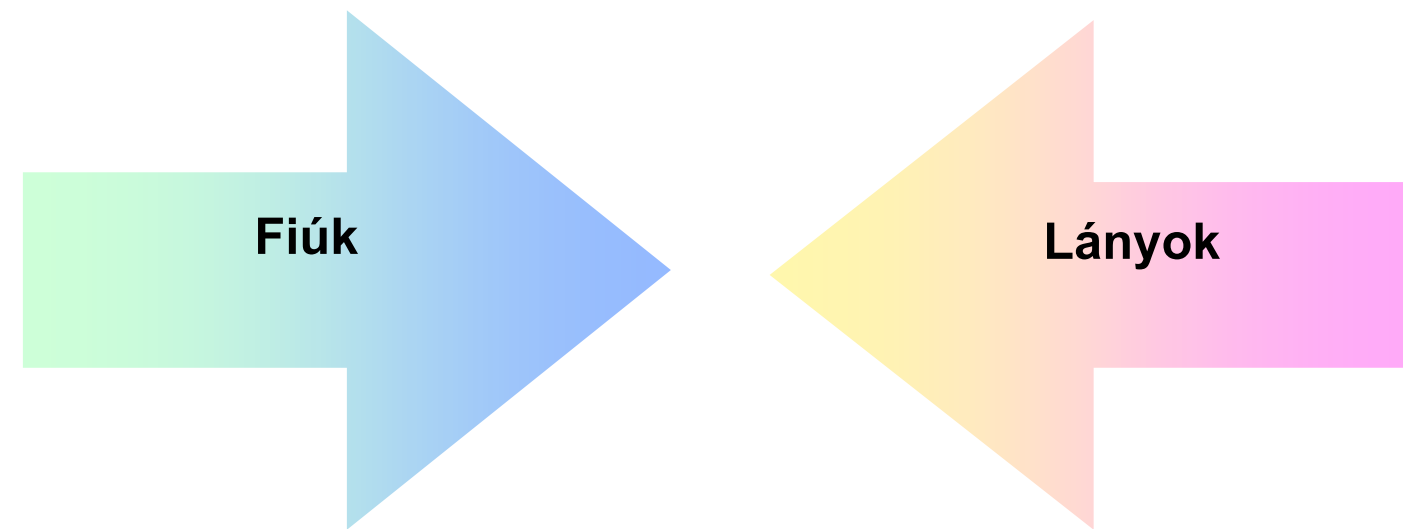
A kamaszkor, mint fokozottan kiszolgáltatott időszak, a problémás internethasználat vagy a túlzásba vitt közösségimédia-használat összefüggésbe hozható:

- **önértékelési problémák**
- **testkép- és evészavarok**
- **saját élettel való elégedetlenség**

Idealizáló hatás: nemi különbségek

Kevésbé szép

17,7 % vs. 49,6%

Szebbnek és boldogabbnak kellene lennie

18 % vs. 36,5%

Irgyelte már mások életét

19,8 % vs. 32,8%

A kutatásban résztvevő fiúk 17%-nál, míg a lányok 26%-nál fordult már elő, hogy szerkesztett vagy magát boldogabbnak mutató képet posztolt a közösségi oldalaira, csak azért, mert hasonlókat látott a saját hírfolyamában.

Miért lehetnek ilyen nagyok a nemi különbségek?

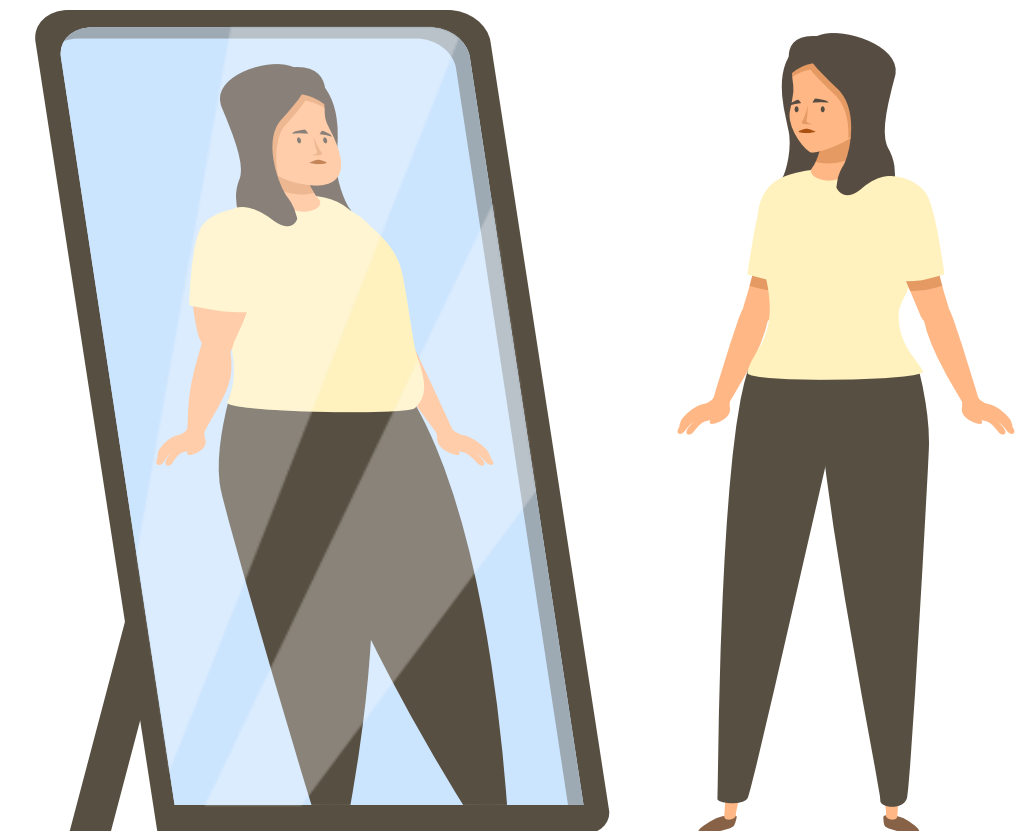
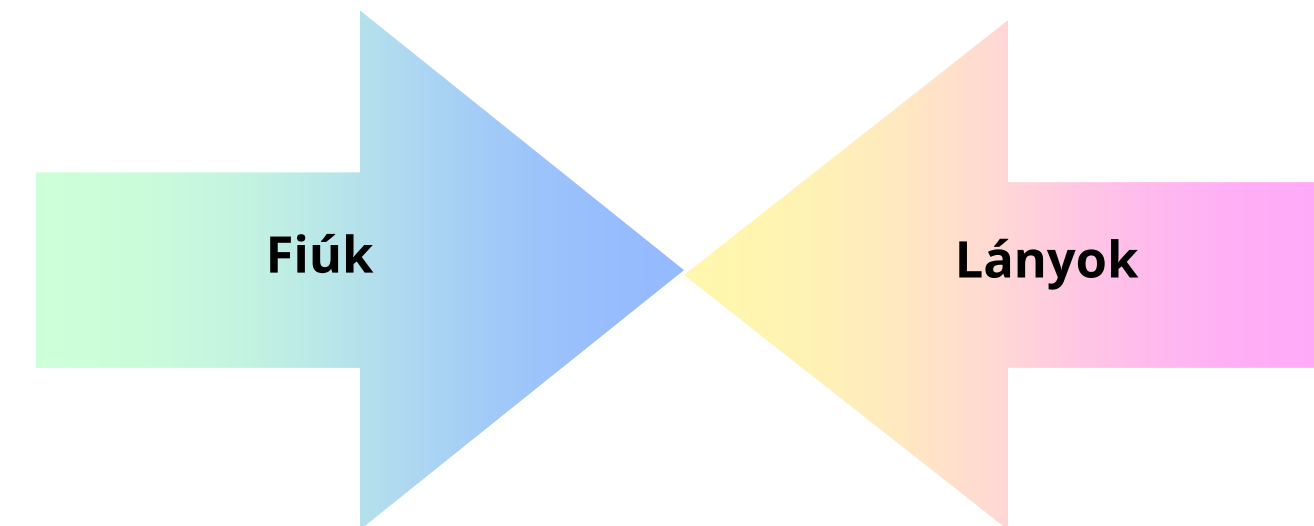
Nagyobb mértékű társadalmi nyomás

Szociális összehasonlítás fontossága

Online zaklatásnak való fokozott kitettség

Új szépségideálok: filterek és AI eszközök- a Snapchat
dysmorphia korszaka

#FOMO

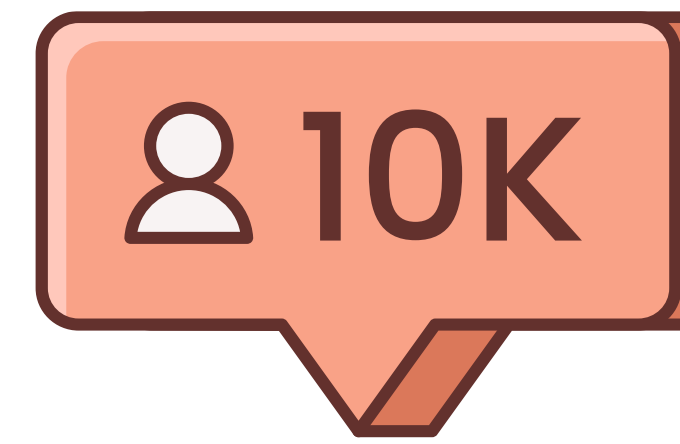
Többet olvasnál a témában? Lapozd át kiadványainkat!

- https://gyerekaneten.hu/kiadvany/Mit_lajkol_a_gyerek
- https://gyerekaneten.hu/kiadvany/Sztorik_a_Zsebben

Az influencerszerek hatása a fiatalokra

DIGITAL influencer

Influenszerek, mint referencia személyek

- Az „énmárka” fontossága
- Hitelesebbnek tekintik őket, “jól ismerem” érzés
- A paraszociális kapcsolatok új szintje jelenik meg

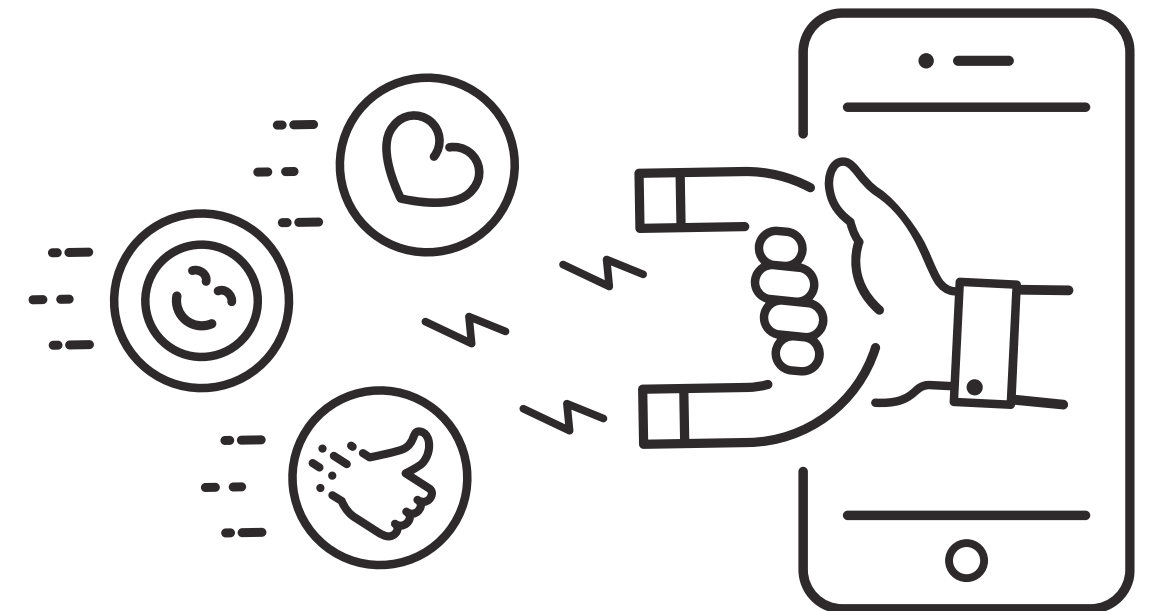
Miért lehet fontos egy „idegen”?

Autonómia és függetlenség vágya:

Önállóság iránti vágy

Szórakozás és élményszerűség

Valóságshow-szerű életmód: izgalmas, érdekes

Mennyire megbízható hírforrás egy influencerszer?

A valóságot mutatják?

Többnyire igen:

47 %

Többnyire nem:

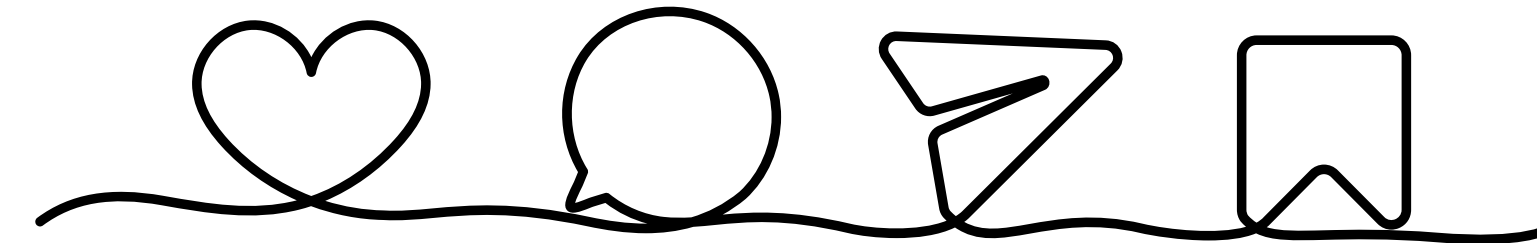
46 %

Minden esetben:

5 %

22,5 % vett már meg influencerszer által ajánlott terméket

Mit tehetünk, mire van szükség?

- Digitális tudatosság és kritikai gondolkodás képességének fejlesztése.
- Személyes adatok védelme (erős jelszavak, kétlépcsős azonosítás)
- Digitális lábnyom csökkentése
  - Pozitív testkép hangsúlyozása
- **Váljunk mi magunk is példaképekké!**

Köszönöm megtisztelő
figyelmüket!